

Liquiritiæ, Zingiberis ana ℥ β.
 Anisi ℥ ij.
 Conrundantur, & bulliant in dimidia vini men-
 fura parum, addaturq; Sacchari q.l. *D. Meching.*

Alia.

R. Senæ ℥ ij β. vel ℥ iij.
 Sacchari ℥ ij. vel Liquiritiæ ℥ j.
 Anisi ℥ j β.
 Zingiberis ℥ vj.
 Vini, Aquæ ana quart. ij.
 Bulliant ad haustus quatuor ultra tertiam par-
 tem. *Idem.*

Potio purgatoria.

R. Mannæ Calab. opt. ℥ vj.

A Rhabarbari electi ℥ ij.
 Spec. Hieræ simpl. ℥ β.
 Aquæ Endiviæ ℥ iv.
 Syrupi de Bugloffa ℥ β.
 Mitce diligenter. *Ranzovius.*

Potio vomitoria sine molestia.

R. Corticis mediani juglandis juxta radicem
 ℥ ij. vel iij.

Vini albi scyphum dimidium.

B Macerentur per totam noctem. Bibatur manè
 post cibum, aut paulo ante cibum. Si verò post
 dimidium horam non epicitur, tunc digitus aut
 penna oleo tincta in fauces demittatur, & ita-
 tim sequetur vomitus. *Ranzovius.*

DE INFUSIONIBUS, Sectio IIX.

Aqua: ut — Infusio Rosarum, Violarum. De quibus vi-
 de supra in tractatu Sympliciorum & Vinorum.

Simplicia, cū
 materia sim-
 plices irri-
 gantur, vel
 in

Aceto: ut —

- Acetum Scellinum,
- Acetum Rosatum,
- Acetum Salviatum,
- Acetum Sambucatum,
- Acetum Rosmarinatum,
- Acetum Lavendula.

Bilem: ut —

- Infusum seri lactis,
- Aliud serum lactis,
- Infusum succi herbarum.
- Infusio ad bilem prima,
- Infusio secunda,
- Infusio tertia,
- Infusio quarta,
- Infusio quinta, &c.

Composita,
 quando ma-
 teria diversa
 macerantur.
 Atq; horum
 alia purgant

Pituitam: ut —

- Infusio Hiere,
- Infusio ad pituitam prima,
- Infusio ad pituitam secunda,
- Infusio ad pituitam tertia,
- Infusio ad pituitam alia,
- Infusio ad colicam alia.

Melancholiam: ut — Infusio ad atram bilem.

Sanguinem: ut Infusio ad sanguinem mundandum.

INFUSIO, quæ & dilutio, & maceratio, & irrigatio nonnunquam appellatur. Infunduntur autem eadem materiæ, quæ in apozematibus concoquuntur, pulveratæ, confusæ vel solidæ: idque in humore simili, sed serè calfacto cineribus calidis, vel Sole, vel super fornacem, ut medicamenti vires promptius trahat. Sunt autem infusa vel

DE CLYSTERIBUS nutrientibus.

Clyster nutriens.

R. Aquæ distillationis Capi, vel decoctionis
Tb j ß.

Sacchari rosati ℥ ß.
Misce, & injiciatur post rejecta excrementa, vel
cum dormitur: alioqui excrementa miscerentur,
& inficeretur id quod injicitur. *Rondeletius.*

Clyster nutriens, aliud.

R. Lactis vaccini Tb j ß.
Mellis ℥ iij.
Injiciatur, ut supra. *Rondeletius.*

Alius nutriens.

R. Decoctionis Hordei mundati, in cremorem
conversi Tb j ß.
Vini quart. j.

Misce, & injiciatur, ut supra. Vinum addendum
est ad distribuendum cremorem Hordei, tumq;
augenda est ipsius vini quantitas, pro crassitudi-
ne cremoris. *Rondeletius.*

Alius nutriens.

R. Decoctionis Pulli, vel Hordei perfectè co-
cti Tb j ß.

Vitellorum Ovorum N. iij.
Vini ℥ iij.

Misce, injiciatur, ut prius admoniti. Optimè a-
grotos nutrit. *Rondeletius.*

ANNOTATIO.

Ad nutriendum clysteres aliquando sunt ex usu,
cum agri ob imbecillitatem ætatis, vel morbi, vel te-
neram ætatem cibum devorare, aut devoratum re-
tinere non possunt. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS calfacientibus.

Clyster ad morbos capitis frigidos & intestinorum.

R. Mercurialis,
Origani, Calaminthæ, Rutæ ana M. ij.
Fol. Centaurii minoris, Anthos,
Stechados, Chamomillæ ana P. j.
Agarici in panno ligati ℥ ij. vel
Colocynthisis ℥ ß.
Anisi, Fœnigræci ana ℥ iij.

Fiat decoctio in aqua maris vel fontis. In Tb j ß.
decoctionis dissolve

Benedictæ ℥ j.
Olei communis ℥ ij.

Fiat clyster. *Rondeletius.*

Clyster ad pituitam alterandam.

R. Rutæ Palegii, Calaminthæ,
Origani ana M. j.
Sem. Fœnigræci, Carvi,
Cumini, Scelleos ana ℥ j ß.
Flor. Chamomillæ, Meliloti,
Anthos, Stechados ana P. ij.

A Decoquantur ex jure pingui interansorum Tē,
huic vini malvatici, vel albi veteris, aut rufi triēs,
olei Anethini tantundem addatur, mixta alvo,
quando opus est, injiciantur. *Andernæus.*

DE CLYSTERIBUS refrigerantibus.

R. Malvæ, Violarum, Lactuæ,
Fol. Cucurbitæ, vel Cucumeris, vel
Peponum ana M. j.
Sem. Cucurbitæ, Cucumeris,
Citrulli, Melonum ana ℥ ß.
Prunorum Damasc. N. xx.

Flor. Violarum, Buglossæ ana P. j.
Decoquantur in aqua ad libram. In hac Mellis
vel Sacchari rubri ℥ j, diluitur, olei Violacæi ℥ iij.
Misce, & injiciantur. *Andernæus.*

Clyster ad bilem alterandam.

R. Hordei excorticati,
Sem. Lini ana ℥ ij.
In aqua coquantur. Juris hujus decocti lib ræ. O-
lei communis ℥ iv. addantur, & per inferiora in-
dantur. *Andernæus.*

Clyster ad bilem contemperandam, aliud.

R. Malvæ, Violarum,
Hordei ana M. j.
Fiat decoctio in aqua, de qua accipe libram u-
nam: cui adde

Sacchari rubri ℥ j ß.
Vitell. Ovorum N. j.
Olei Violacæi ℥ iij.
Salis parum.

Misce, & fiat clyster.

DE CLYSTERIBUS emollientibus.

Clyster emolliens.

R. Rad. Malvæ, rad. Bismalvæ,
Rad. Liliorum ana quart. j.
Malvæ, Bismalvæ ana M. j.
Sem. Lini ℥ j.
Ficuum paria xx.
Flor. Meliloti, Violarum ana P. j.
Anisi ℥ iij.

Decoquantur in jure pingui, vel in aqua fontis,
& in Tb j, dissolve

Olei communis, vel Butyri recentis, vel axun-
gæ porci ℥ ij.

Misce, & fiat clyster. *Rondeletius.*

Clyster emolliens aliud.

R. Parietariz, Atriplicis,
Mercurialis, Malvæ ana M. j.
Rad. Liliorum alb. rad. Ebuli ana ℥ j.
Sem. Lini, Fœnigræci ana ℥ ß.
Anisi ℥ ij.
Ficuum N. iv.
Flor. Chamomillæ, Violarum ana P. j.
Prunorum N. v.

Decoquan-

Decoquantur usque ad libram. In jure diluuntur
 Calix, Diapruni S. ana ꝑ j.
 Hieræ picæ ꝑ v.
 Mellis Violacei,
 Butyri recentis,
 Olei Violacei, Liliacei ana ꝑ j ꝑ.
 Injiciatur clyster tribus horis ante cibum. *Andernacius.*

Clyster emolliens & stimulans.

R. Herbarum quatuor emollientium ana M. j.
 Sem. Carthami ꝑ j.
 Fœniculi, Anisoforum,
 Cari ana ꝑ iij.
 Fiat decoctio ex aqua.
 R. præscripti decocti ꝑ j.
 Hieræ simpl. vel Diaphœnici, vel
 Benedicte laxat. aut elect. Indi majoris, aut de
 Citro ꝑ j.
 Mellis de spumati ꝑ j.
 Salis communis ꝑ j. vel
 Salis gemmæ ꝑ j. vel ꝑ j.
 Olei Chamomelini & Violarum ana ꝑ j ꝑ.
 Misce, & fiat clyster. *Heurnius.*

Clyster ad firmitatem uteri, emolliens.

R. Rad. Althææ ꝑ ij.
 Cort. rad. Ulmi ꝑ ij.
 Malvæ M. ij.
 Sem. Lini, Eoenigræci ana ꝑ j ꝑ.
 Ficum par. xx.
 Sem. Apii, Petroselinii,
 Althææ ana ꝑ ij.
 Florum Chamomillæ, Meliloti,
 Violarum, Malvæ ana ꝑ j.
 Fiat decoctio in aqua. vel jure intestinorum porci
 vel vervecis, vel jure pingui. Decoctioni adde
 Pinguetinis porci, vel Butyri recentis, vel
 Olei ꝑ j.
 Injiciatur ꝑ j. frequenter. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS
 astringentibus.

Clyster astringens & consolidans.

R. Hordei integri assii ꝑ j.
 Bistortæ ꝑ iij.
 Plantaginis, Lingue passerinæ,
 Sumach ana M. j.
 Fiat decoctio. In ꝑ j. dissolve
 Sevi hircini ꝑ ij.
 Misce, & fiat clyster. Detur post clysteres deter-
 forios, vel purgationem excrementorum. *Ron-
 delatus.*

Alius astringens & consolidans.

R. Rad. Tapii barbati ꝑ j.
 Sumach, Plantaginis, vel Myrti, vel
 Caudæ equinæ, vel Herniarinæ, vel
 Polygoni ana M. j.
 Cort. Mali granati, Balauftiorum ana ꝑ j.
 Ros. rubr. ꝑ j.
 Fiat decoctio in aqua ferrata. In ꝑ j. dissolve

A Succo Plantaginis ꝑ ij.
 Sevi hircini ꝑ j ꝑ.
 Misce. *Rondeletius.*

Clyster ad lienteriam & diarrhæam.

R. Rad. Tapii barbati,
 Rad. Bistortæ ana ꝑ iv.
 Hypericonis, Myrti,
 Summitatum rubi ana M. j.
 Pyrorum sylvestrium, vel Pomorum, vel
 Castanearum patia xx.
 Rosarum ꝑ j.
 Fiat extractio in aqua ferrata. In ꝑ j. dissolve
 Acaciæ, vel Hypocistidos ꝑ j.
 Misce: injiciatur post aliquam detersionem, per
 medicamentum purgans & astringens, ut Rha-
 barbaro, vel Myrobalanis. *Rondeletius.*

Clyster ad lienteriam.

R. Rad. Cyperi, Tapii barbati,
 Bistortæ ana ꝑ j.
 Absinthii, Fol. Cupressi ana M. j.
 Nucum Cupressi N. ij.
 Flor. Rosarum,
 Flor. Anthos, Stœchados,
 Salviæ ana ꝑ j.
 Fiat extractio in aqua ferrata, & vino astringen-
 te. In ꝑ j. dissolve
 Hypocistidos, Ladani ana ꝑ j.
 Fiat clyster: injiciatur. *Rondeletius.*

D *Clyster astringens & siccans.*

R. Hordei tostii ꝑ ij.
 Verbasci, vel Polygoni, vel utriusque Planta-
 ginis, vel Myrti, vel Lentisci ꝑ j.
 Rosarum ꝑ j.
 Coquantur in aqua pluviali, aut ferrata. In libra
 una dissolve
 Mellis rosæ colati ꝑ j.
 Succo Plantaginis ꝑ ij.
 Sevi hircini ꝑ j.
 Misce: & per inferiora infundantur. *Andernacius.*

DE CLYSTERIBUS
 detergentibus.

*Clyster detergens in principio dysen-
 teriæ & tenesini.*

R. Hordei integri ꝑ j.
 Fiat decoctio in aqua. In ꝑ j. dissolve
 Sacchari rubri, vel Mellis communis ꝑ j.
 Misce, ac fiat clyster. *Rondeletius.*

Clyster detergens ac siccans.

R. Hordei integri assii ꝑ j.
 Rosarum rub. ꝑ j.
 Fiat decoctio. In ꝑ j. dissolve
 Mellis rosæ ꝑ j.
 Sacchari rosati tabulati ꝑ j.
 Misce, & fiat clyster. *Rondeletius.*

Clyster detergens valide.

R. Lentium, Lupinorum ana ꝑ j.
 Fol. Myrti, Olex, Absinthii ana M. j.

Infusio ad pituitam alia.

R. Decocti ad pituitam educendam, quantum satis est,
Agarici trochiscati ℥ j. vel ℥ iv. vel ℥ j β. macerato.
Ex eodem jure colato, Diacnien, vel Diaphœnicon, vel Benedictæ ℥ ij. vel ℥ β. cum syrapi Violacci ℥ j. dilues. potuiq; propinabis. *Andernacus.*

Infusio ad colicam.

R. Hyssopi,
Calamintha ana M. j.
Passularum ℥ j β.
Anisi, Fœniculi,
Carvi ana ℥ vj.
Sem. Cnici ℥ ij.
Polypodii ℥ j β.
Flor. Borriginis, Buglossæ,
Violarum ana P. j.
Flor. Chamomillæ P. β.
Omnia gallinacei cursu agitati defatigatiq; & preparati, ut decet, ventri imposta, ex aquæ sextantis quinq; ad tertias decoquito. In fine, dum adhuc fervent, injicito fol. Senæ ℥ ij β. Agarici trochiscati ℥ x. finito per noctem macerati: deinde jus coletur ferveturq; usui. Cum necessitas postulat, ℥ iv. sumito, additoq; syrapi Violacci ℥ j ac potui exhibeto. Si parum proficere medicina videbitur, quod æger forte alvum habeat difficilem, Diaphœniconis, aut Benedictæ ℥ j β. aut ℥ ij. adjicito. * Hæc potio ad morbos, tum ex pituita, tum ex atra bile ortos plurimum valet: verum præcipuus ejus usus est ad colicos dolores, partim ex pituita, partim ex flatuosi materia creatos. *Andernacus.*

DE INFUSIS PURGANTIBUS BILEM ATRAM.*Infusio ad atram bilem prima.*

R. Confectionis Hamech ℥ β.
In aquæ Fumaricæ, aut Mercurialis, aut Cyrtii uncis quatuor diluito, addito syrapi Lupulorum ℥ j. & potui dato. *Andernacus.*

Infusio ad atram bilem secunda.

R. Catholici ℥ β. vel ℥ vj.
In decocti proprii uncis quatuor dilues, addesque syrapi Violacci ℥ j. & potui dabis. Confectio Hamech etiam ex aquis idoneis, vel decocto Mercurialis assumi potest. *Andernacus.*

Infusio ad atram bilem tertia.

R. Fumi terræ,
Lupulorum ana M. β.
Fol. Borriginis, Buglossæ,
Violarum ana P. j.
Passularum ℥ ij. vel ℥ β.
Polypodii ℥ ij.
Cassuthæ,
Epithymi ana ℥ ij.
Anisi Glycyrrhizæ ana ℥ j β.
In aquæ Libi ad dimidias incoquentur, In jure

A decocti fol. Senæ ℥ ij. Catholici ℥ j. macerabuntur, syrapi Violacci tantundem adjungetur. Tota potio una vice propinabitur. *Andernacus.*

Infusio alia ad scabiem.

R. Brassicæ marinæ M. j.
Passularum ℥ j.

In jussulo gallinacei, vel pulli coquito, & confectionis Hamech ℥ ij. syrapi de Fumo terræ ℥ j. in jure prædicti triente diluito, datoque potui. *Andernacus.*

B *Infusio alia ad atram bilem, ex sero lactis.*

R. Foliorum Senæ ℥ β.

Macerentur in sero lactis per noctem. In jure expresso colatoque, diluito Diacatholici ℥ j. vel ℥ x. vel ℥ j β. ac potui assumantur. *Andernacus.*

Infusio alia ad idem.

R. Epithymi Cretenis ℥ j.

Intervaleat in sero lactis caprini. Hoc deinde coletur, & exprinatur valde, addita syrapi Violacci ℥ j. quæ si parum solvere ventrem videatur, nonnulli Catholici reliquis adjici poterit. *Andernacus.*

Infusio vel potio alia ad idem.

R. Cort. Ellebori nigri ℥ j β.

Sem. Anisi, Fœniculi,

Citri ana ℥ β.

Cinnamomi,

Zingiberis ana G. vij.

Passularum ℥ β.

Seri Capilli ℥ iij.

Fiat infusio: expressio bibatur cum Manna, vel syrupo Rosato solutivo. *Heurnius.*

Alia.

R. Epithymi Senæ ℥ j β.

Fol. Lupuli, Aspleni ana P. j.

Pruna N. x.

Infunde sero, factaque forti expressione, adde

Confectionis Hamech ℥ ij.

Syrapi de Polypodio ℥ ij.

Bibatur ad idem. *Heurnius.*

DE INFUSIS SANGUINEM PURIOREM REDDENTIBUS.*Infusio purgans sanguinem.*

R. Capill. Veneris M. j.

Violarum P. j.

Glycyrrhizæ rase ℥ ij.

Passularum ℥ β.

Ficum N. iij.

Myxariorum N. vj.

In aqua decoquantur ad dimidias. In jure decocti per noctem macerentur

Rhabarbari electi ℥ j.

Spicæ nardi ℥ j.

Senæ ℥ ij.

Manè leviter exprimentur, coleturq;: addatur

Jalapii Violacci ℥ j. potuiq; detur. *Andernacus.*

DE CLY-